

Lösningsförslag till tentamensskrivning i SF1633 Differentialekvationer I.

Tisdagen den 8 januari 2013, kl 1400-1900.

Hjälpmedel: BETA, Mathematics Handbook.

Redovisa lösningarna på ett sådant sätt att beräkningar och resonemang är lätta att följa.

Svaren skall ges på reell form.

Del 1

Modul 1.

Betrakta differentialekvationen $\frac{dy}{dt} = \frac{y^2 - 3y}{3}$.

För vilka startvärden $y_0 = y(0)$ är gränsvärdet $\lim_{t \rightarrow \infty} y(t)$ ändligt?

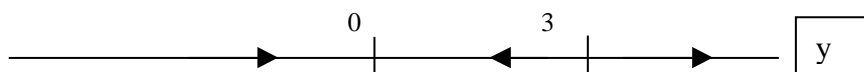
Bestäm därefter den lösning som uppfyller villkoret $y(0) = 4$ samt ange dess existensintervall.

Lösning:

Vi bestämmer först de stationära lösningarna. De erhålles då derivatan är lika med noll.

Vi får: $y_1 = 0$, $y_2 = 3$. För att undersöka gränsvärdet studerar vi derivatans tecken.

Nu över till det endimensionella fasporträttet.

Gränsvärdet $\lim_{t \rightarrow \infty} y(t)$ är ändligt för startvärden $y_0 = y(0) < 3$.

Nu över till den separabla differentialekvationen. (Den är även Bernoullsk.)

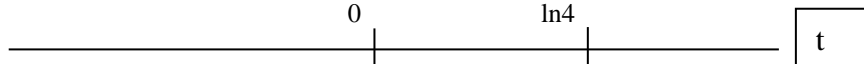
Konstantlösningarna uppfyller ej villkoret. Vi omformar differentialekvationen och partialbråksuppdelar.

$$\frac{3}{y(y-3)} \frac{dy}{dt} = 1, \quad \frac{-1}{y} + \frac{1}{y-3} \frac{dy}{dt} = 1$$

Integration med avseende på t ger: $-\ln|y| + \ln|y-3| = t + \ln|C_1|$.

$$\text{Lös ut } y. \text{ Vi får } \ln\left|\frac{y-3}{y}\right| = t + \ln|C_1|, \quad \frac{y-3}{y} = \pm C_1 e^t = C e^t, \quad y = \frac{3}{1 - C e^t}.$$

$$\text{Villkoret } y(0) = 4 \text{ ger } C = \frac{4-3}{4-3} = \frac{1}{4}. \quad y = \frac{3}{4 - e^t}.$$

Existensintervallet är $\{t : t < \ln 4\}$.

SVAR: Gränsvärdet $\lim_{t \rightarrow \infty} y(t)$ ändligt för startvärden $y_0 = y(0) < 3$.

Den sökta lösningen är $y = \frac{3}{4 - e^t}$ och dess existensintervall är $\{t : t < \ln 4\}$.

Modul 2.

Betrakta det linjära systemet $\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{A}\mathbf{X}$, där $\dot{\mathbf{X}} = \begin{pmatrix} \frac{dx}{dt} \\ \frac{dy}{dt} \end{pmatrix}$ och $\mathbf{X} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$.

Den kvadratiske matrisen $\mathbf{A}$ uppfyller följande likheter: $\mathbf{A} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 \\ 9 \end{pmatrix}$ och $\mathbf{A} \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -8 \\ 44 \end{pmatrix}$.

Bestäm systemets allmänna lösning samt bestäm gränsvärdet $\lim_{t \rightarrow \infty} \mathbf{X}(t)$ då $\mathbf{X}(0) = \begin{pmatrix} -4 \\ 22 \end{pmatrix}$.

Lösning:

Vi bestämmer matrisen $\mathbf{A}$'s egenvärden och egenvektorer.

$$\mathbf{A} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 \\ 9 \end{pmatrix} \text{ och } \mathbf{A} \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -8 \\ 44 \end{pmatrix} \text{ kan skrivas som } \mathbf{A} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 9 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ respektive } \mathbf{A} \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix} = -4 \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix}.$$

Härur kan direkt avläsas att $\mathbf{A}$'s egenvärden och egenvektorer.

$$\text{Vi får } \lambda_1 = 9, \mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ och } \lambda_2 = -4, \mathbf{v}_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix}$$

$$\text{Systemets allmänna lösning kan skrivas } \mathbf{X} = c_1 e^{9t} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{-4t} \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix}.$$

$$\text{Vi bestämmer den lösning som uppfyller villkoret } \mathbf{X}(0) = \begin{pmatrix} -4 \\ 22 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{X}(0) = \begin{pmatrix} -4 \\ 22 \end{pmatrix} = c_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix} \text{ ger } c_1 = 0, c_2 = -2. \text{ Vilket ger } \mathbf{X} = -2e^{-4t} \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix} = e^{-4t} \begin{pmatrix} -4 \\ 22 \end{pmatrix}.$$

Det sökta gränsvärdet är $\lim_{t \rightarrow \infty} \mathbf{X}(t) = \mathbf{0}$.

Det kan även inses genom att startpunkten ligger på egenvektorn hörande till det negativa egenvärdet.

$$\text{SVAR: Systemets allmänna lösning är } \mathbf{X} = c_1 e^{9t} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{-4t} \begin{pmatrix} 2 \\ -11 \end{pmatrix}. \text{ Det sökta gränsvärdet är } \lim_{t \rightarrow \infty} \mathbf{X}(t) = \mathbf{0}.$$

Modul 3.

Funktionen $f(x) = 3 + 2x$, $0 < x < 5$ kan utvecklas i en cosinusserie, en sinusserie och en fourierserie.

Bestäm vad respektive serie konvergerar mot för $x = 5$.

Lösning:

Eftersom funktionen och dess derivata är kontinuerliga (Det räcker med styckvis kontinuerliga) på intervallet så konvergerar serien mot medelvärdet i den aktuella punkten.

För cosinusserie skall en jämn funktion betraktas.

$$\text{Cosinusserien konvergerar mot } \frac{f(5^+) + f(5^-)}{2} = \frac{f(-5^+) + f(5^-)}{2} = \frac{13 + 13}{2} = 13.$$

För sinusserie skall en udda funktion betraktas.

$$\text{Sinusserien konvergerar mot } \frac{f(5^+) + f(5^-)}{2} = \frac{f(-5^+) + f(5^-)}{2} = \frac{-13 + 13}{2} = 0.$$

$$\text{Foirierserien konvergerar mot } \frac{f(5^+) + f(5^-)}{2} = \frac{f(0^+) + f(5^-)}{2} = \frac{3 + 13}{2} = 8.$$

SVAR: Cosinusserien konvergerar mot 13.

Sinusserien konvergerar mot 0.

Foirierserien konvergerar mot 8.

Del 2

11.a. Ange det största intervall i vilket lösningen till $y = 3x^2(y^2 + 1)$, $y(0) = 1$ existerar.

Är lösningen entydig?

Är följande påståenden sanna eller falska.

b. Låt $y = f(x)$ vara en lösning till differentialekvationen $y' = y^2 + 9$.

Lösningskurvan har lokala extrempunkter.

c. $y = x^5$ är en lösning till begynnelsevärdesproblemet $y' = 5y^{4/5}$, $y(0) = 0$. Lösningen är entydig.

Lösning:

a. Den givna differentialekvationen är separabel. Den saknar reella konstantlösningar.

Vi omformar ekvationen: $\frac{y'}{y^2 + 1} = 3x^2$. Integration med avseende på x ger $\arctan y = x^3 + C$.

Villkoret ger $C = \arctan 1 = \frac{\pi}{4}$. Vi får $\arctan y = x^3 + \frac{\pi}{4}$. Men $-\frac{\pi}{2} < \arctan y < \frac{\pi}{2}$.

Detta ger oss följande olikheter $-\frac{\pi}{2} < x^3 + \frac{\pi}{4} < \frac{\pi}{2}$.

Omforma $-\frac{3}{4} = -\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} < x^3 < \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4}$ eller $-\sqrt[3]{\frac{3}{4}} < x < \sqrt[3]{\frac{\pi}{4}}$

Det största intervallet är $x : -\sqrt[3]{\frac{3}{4}} < x < \sqrt[3]{\frac{\pi}{4}}$.

Vi har att både $f(x, y) = 3x^2(y^2 + 1)$ och $\frac{\partial f(x, y)}{\partial y} = 3x^2 \cdot 2y$ är kontinuerliga.

Då är lösningen entydig.

b. Falskt, ty derivatan är större än noll.

c. Falskt, ty vi finner två lösningar. Det är $y = x^5$ och $y = 0$.

SVAR: a. Det största intervallet är $x : -\sqrt[3]{\frac{3}{4}} < x < \sqrt[3]{\frac{\pi}{4}}$. Lösningen entydig.

b. Falskt.

c. Falskt.

12.a. Låt y_1 och y_2 vara två lösningar till differentialekvationen $y'' + a_1(x)y' + a_0(x)y = 0$.

Hur undersöker man om y_1 och y_2 är linjärt oberoende?

b. Visa att Wronskianen $W(y_1, y_2)$ till y_1 och y_2 satisfierar differentialekvationen $\frac{dW}{dx} + a_1(x)W = 0$.

c. Härled Abels formel $W = Ce^{-\int a_1(x) dx}$.

Lösning:

a. Man undersöker Wronskianen $W(y_1, y_2) = \begin{vmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{vmatrix}$.

Om den är skilt ifrån noll är lösningarna linjärt oberoende.

b. Wronskianen $W(y_1, y_2) = \begin{vmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{vmatrix} = y_1 y_2' - y_2 y_1'$.

Insättning i vänstra ledet av ekvationen ger $VL = a_2(x)(y_1 y_2' + y_1' y_2 - y_2 y_1' - y_1 y_2') + a_1(x)(y_1 y_2' - y_2 y_1')$.

Vi omformar så att den givna differentialekvationen, $a_2(x)y'' + a_1(x)y' + a_0(x)y = 0$, kan användas.

$VL = a_2(x)(y_1 y_2' + y_1' y_2 - y_2 y_1' - y_1 y_2') + a_1(x)(y_1 y_2' - y_2 y_1')$

$VL = y_1(a_2(x)y_2' + a_1(x)y_2) - y_2(a_2(x)y_1' + a_1(x)y_1)$

Vi adderar och subtraherar $y_1 a_0(x) y_2$.

$VL = y_1(a_2(x)y_2' + a_1(x)y_2 + a_0(x)y_2) - y_2(a_2(x)y_1' + a_1(x)y_1 + a_0(x)y_1)$

Men y_1 och y_2 är två lösningar till $a_2(x)y'' + a_1(x)y' + a_0(x)y = 0$.

Vi får då $VL = y_1 \cdot 0 - y_2 \cdot 0 = 0 = HL$.

c. Differentialekvationen $a_2(x) \frac{dW}{dx} + a_1(x)W = 0$ är linjär (Även separabel).

Vi bestämmer en integrerande faktor. Först omformas differentialekvationen: $\frac{dW}{dx} + \frac{a_1(x)}{a_2(x)}W = 0$, $a_2(x) \neq 0$.

En integrerande faktor är $e^{\int \frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx}$. Multiplicera $\frac{dW}{dx} + \frac{a_1(x)}{a_2(x)}W = 0$ med $e^{\int \frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx}$.

Vi erhåller $e^{\int \frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx} \frac{dW}{dx} + e^{\int \frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx} \frac{a_1(x)}{a_2(x)} W = 0$ vilket kan skrivas $\frac{d}{dx} W e^{\int \frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx} = 0$.

Integrera med avseende på x : $W e^{\frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx} = C$ vilket ger Abels formel $W = C e^{-\frac{a_1(x)}{a_2(x)} dx}$.

SVAR: För a, b och c se ovan.

13.a. Definiera Heavisides stegfunktion $U(t - a)$ och bestäm därefter dess laplacetransform utgående från laplacetransformens definition.

b. Bestäm laplacetransformen till funktionen $f(t) = U(t - a)U(b - t)$ där $a < b$.

c. Bestäm laplacetransformen till funktionen $g_\varepsilon(t) = \frac{1}{\varepsilon} U(t - a)U(a + \varepsilon - t)$ där $\varepsilon > 0$.

Låt därefter $\varepsilon \rightarrow 0$ i laplacetransformen.

d. Bestäm $y(t)$ då $y'' + 2y' + 5y = 2\delta(t - \frac{1}{4})$ och $y(0) = y'(0) = 0$.

Lösning:

a. Heavisides stegfunktion $U(t - a) = \begin{cases} 1, & t > a \\ 0, & t < a \end{cases}$.

Laplacetransformen för en funktion $f(t)$ ges av $L\{f(t)\} = \int_0^\infty f(t)e^{-st} dt$.

För Heavisides stegfunktion får vi

$$L\{U(t - a)\} = \int_0^\infty U(t - a)e^{-st} dt = \int_a^\infty 1e^{-st} dt = \left[\frac{e^{-st}}{-s} \right]_a^\infty = \{s > 0\} = 0 - \frac{e^{-sa}}{-s} = \frac{e^{-sa}}{s}.$$

b. Då $U(t - a) = \begin{cases} 1, & t > a \\ 0, & t < a \end{cases}$ och $U(b - t) = \begin{cases} 1, & b > t \\ 0, & b < t \end{cases}$ följer att

$$f(t) = U(t - a)U(b - t) = \begin{cases} 1, & a < t < b \\ 0, & \text{f. ö.} \end{cases}$$

$$L\{f(t)\} = \int_0^\infty f(t)e^{-st} dt = \int_0^\infty U(t - a)U(b - t)e^{-st} dt = \int_a^b e^{-st} dt = \frac{e^{-sa} - e^{-sb}}{s}.$$

$$c. L\{g_\varepsilon(t)\} = \int_0^\infty \frac{1}{\varepsilon} U(t - a)U(a + \varepsilon - t)e^{-st} dt = \frac{1}{\varepsilon} \int_a^{a+\varepsilon} e^{-st} dt = \frac{e^{-sa} - e^{-s(a+\varepsilon)}}{\varepsilon s}$$

$$L\{g_\varepsilon(t)\} = \frac{e^{-sa}(1 - e^{-s\varepsilon})}{\varepsilon s} = \frac{e^{-sa}(1 - (1 - s\varepsilon + O(\varepsilon^2)))}{\varepsilon s} = \frac{e^{-sa}(s\varepsilon - O(\varepsilon^2))}{\varepsilon s} = e^{-sa}(1 - O(\varepsilon)).$$

Här har vi MacLaurinutvecklat exponentialfunktionen.

Låt $\varepsilon \rightarrow 0$ i $L\{g_\varepsilon(t)\} = e^{-sa}(1 - O(\varepsilon))$.

Då erhålls $\lim_{\varepsilon \rightarrow 0} L\{g_\varepsilon(t)\} = e^{-sa}$ vilket är laplacetransformen av Diracs deltafunktion.

d. Laplacetransformera $y'' + 2y' + 5y = 2\delta(t - \frac{1}{4})$.

$$s^2 Y(s) - sy(0) - y'(0) + 2(sY(s) - y(0)) + 5Y(s) = 2e^{-s/4}$$

$$(s^2 + 2s + 5)Y(s) = 2e^{-s/4}$$

$$Y(s) = \frac{2e^{-s/4}}{s^2 + 2s + 5} = \frac{2e^{-s/4}}{(s + 1)^2 + 4}$$

Då den inversa laplacetransformen av $Z(s) = \frac{2}{(s + 1)^2 + 4}$ ger $z(t) = e^{-t} \sin 2t$ blir

$$y(t) = U(t - \frac{1}{4})e^{-(t - \frac{1}{4})} \sin 2(t - \frac{1}{4})$$

Det sökta funktionsvärdet $y(\frac{1}{2})$ blir $y(\frac{1}{2}) = U(\frac{1}{2} - \frac{1}{4})e^{-\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4}} \sin 2(\frac{1}{2} - \frac{1}{4}) = 1e^{-\frac{1}{4}} \sin \frac{1}{2} = e^{-\frac{1}{4}}$

SVAR:

a. Heavisides stegfunktion $U(t-a) = \begin{cases} 1, & t > a \\ 0, & t < a \end{cases}$. $L\{U(t-a)\} = \frac{e^{-sa}}{s}$.

b. $L\{U(t-a)U(b-t)\} = \frac{e^{-sa} - e^{-sb}}{s}$.

c. $L\{g_\varepsilon(t)\} = L\{\frac{1}{\varepsilon}U(t-a)U(a+\varepsilon-t)\} = \frac{e^{-sa} - e^{-s(a+\varepsilon)}}{\varepsilon s}$. $\lim_{\varepsilon \rightarrow 0} L\{g_\varepsilon(t)\} = e^{-sa}$.

d. $y(\frac{1}{2}) = e^{-\frac{1}{4}}$.

14. Klassificera med avseende på stabilitet de kritiska punkterna till ett plant autonomt system svarande mot den icke-linjära andra ordningens differentialekvation $x^2 + \mu(x^2 - 1)x + x = 0$ för alla reella värden på μ .

Lösning:

Skriv den givna differentialekvationen som ett system.

Inför en ny variabel y enligt $y = x^2$. Vi erhåller systemet:

$$\begin{cases} \dot{x} = y \\ \dot{y} = x - \mu(x^2 - 1)y - x \end{cases}$$

Vi bestämmer de kritiska punkterna. De erhålles då tangentvektorn är lika med nollvektorn.

Vi erhåller endast en kritisk punkt: $y = 0, x = 0$ dvs origo.

För att undersöka stabiliteten linjariserar vi det icke-linjära systemet.

Linjariseringen sker med hjälp av Jacobimatrisen (funktionalmatrisen)

Jacobimatrisen blir $\mathbf{J}(x, y) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -\mu 2xy - 1 & -\mu(x^2 - 1) \end{pmatrix}$.

I den kritiska punkten får vi $\mathbf{J}(0, 0) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & \mu \end{pmatrix} = \mathbf{A}$.

Bestäm matrisens egenvärden.

Den karakteristiska ekvationen $0 = \det(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) = \begin{vmatrix} 0 - \lambda & 1 \\ \mu - \lambda & -1 \end{vmatrix}$ ger följande $\lambda^2 - \mu\lambda + 1 = 0$.

Kvadratkomplettera: $(\lambda - \frac{\mu}{2})^2 = (\frac{\mu}{2})^2 - 1 = \frac{\mu^2 - 4}{4}$. Egenvärdena $\lambda_{1,2} = \frac{\mu \pm \sqrt{\mu^2 - 4}}{2}$.

Då $\mu^2 > 4$, dvs $\mu > 2$ eller $\mu < -2$ erhålles reella egenvärden.

För $\mu < -2$ är den kritiska punkten asymptotiskt stabil.

För $\mu > 2$ är den kritiska punkten instabil.

Då $\mu^2 < 4$ dvs $-2 < \mu < 2$ erhålles komplexa egenvärden.

För $\mu = \text{Re } \lambda < 0$ är den kritiska punkten asymptotiskt stabil.

För $\mu = \text{Re } \lambda > 0$ är den kritiska punkten instabil.

För $\mu = \text{Re } \lambda = 0$ kan ingen slutsats dras från det linjariserade systemet.

Men för $\mu = \text{Re } \lambda = 0$ blir det icke-linjära systemet $\begin{cases} \dot{x} = y \\ \dot{y} = -\mu(x^2 - 1)y - x \end{cases}$ linjärt.

Vi erhåller i detta fall $\begin{cases} \dot{x} = y \\ \dot{y} = -x \end{cases} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$.

Denna matris har egenvärdena $\lambda_{1,2} = \pm i$. Den kritiska punkten är en center och därmed stabil.

SVAR: För $\mu < -2$ är den kritiska punkten asymptotiskt stabil.

För $\mu > 2$ är den kritiska punkten instabil.

$-2 < \mu < 2$

För $\mu = \text{Re } \lambda < 0$ är den kritiska punkten asymptotiskt stabil.

För $\mu = \operatorname{Re} \lambda > 0$ är den kritiska punkten instabil.

För $\mu = \operatorname{Re} \lambda = 0$ är den kritiska punkten stabil.

15. Lös Laplaces ekvation $\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0$ i rektangeln $0 < x < \pi$, $0 < y < 1$ med randvärdena

$$u(0, y) = u(\pi, y) = u(x, 0) = 0, u(x, 1) = 1.$$

Lösning:

Vi löser problemet med variabelseparationsmetoden.

Sätt: $u(x, y) = X(x)Y(y)$.

Insättning i differentialekvationen ger: $X''(x)Y(y) + X(x)Y''(y) = 0$.

Dividera med $X(x)Y(y)$: $\frac{X''(x)}{X(x)} = -\frac{Y''(y)}{Y(y)} = \text{konstant} = \lambda, \lambda \in \mathbf{R}$.

Den partiella differentialekvationen övergår i ett system av ordinära differentialekvationer.

$$X''(x) - \lambda X(x) = 0$$

$$Y''(y) + \lambda Y(y) = 0$$

För "X-ekvationen" behandlas tre olika fall: $\lambda > 0$, $\lambda = 0$ och $\lambda < 0$.

$$\lambda > 0, \lambda = \mu^2, \mu \in \mathbf{R} \quad \lambda = 0 \quad \lambda < 0, \lambda = -\mu^2, \mu \in \mathbf{R}$$

$$X(x) = A_1 e^{\mu x} + B_1 e^{-\mu x} \quad X(x) = A_2 x + B_2 \quad X(x) = A_3 \cos \mu x + B_3 \sin \mu x$$

Variabelseparationen och villkoren $u(0, y) = u(\pi, y) = 0$ ger $X(0)Y(y) = X(\pi)Y(y) = 0$.

Detta skall gälla för alla aktuella y . Ger att $X(0) = X(\pi) = 0$.

$$\lambda > 0, \lambda = \mu^2, \mu \in \mathbf{R} \quad \lambda = 0 \quad \lambda < 0, \lambda = -\mu^2, \mu \in \mathbf{R}$$

$$0 = X(0) = A_1 + B_1 \quad 0 = X(0) = B_2 \quad 0 = X(0) = A_3$$

$$0 = X(\pi) = A_1 e^{\mu \pi} + B_1 e^{-\mu \pi} \quad 0 = X(\pi) = A_2 \pi + B_2 \quad 0 = X(\pi) = A_3 \cos \mu \pi + B_3 \sin \mu \pi$$

Endast den triviala lösningen. Endast den triviala lösningen. Detta system har icke-triviala lösningar då $\mu = n, n \in \mathbf{N}$. $X(x) = B_3 \sin nx$.

Vi erhåller icke-triviala lösningar endast då separationskonstanten $\lambda = -\mu^2, \mu \in \mathbf{R}$.

$$X''(x) + \mu^2 X(x) = 0$$

Systemet är då:

$$Y''(y) - \mu^2 Y(y) = 0$$

Nu över till "y-ekvationen". Den har lösningen: $Y(y) = Ce^{\mu y} + De^{-\mu y}$.

Villkoret $u(x, 0) = 0$ och variabelseparationen ger: $X(x)Y(0) = 0$, vilket skall gälla för alla aktuella x .

Vi erhåller: $Y(0) = 0$. Detta ger oss: $0 = Y(0) = C + D, D = -C$. $Y(y) = C(e^{\mu y} - e^{-\mu y})$.

Superpositionsprincipen ger: $u(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n (e^{\mu y} - e^{-\mu y}) \sin nx$.

Det återstår att bestämma a_n .

Det resterande villkoret $u(x, 1) = 1$ ger: $1 = u(x, 1) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n (e^n - e^{-n}) \sin nx$.

Här är $a_n (e^n - e^{-n})$ fourierkoefficienterna för den udda funktion som på intervallet $(0, \pi)$ är lika med 1.

Vi erhåller: $a_n (e^n - e^{-n}) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} 1 \sin nx dx = \frac{2}{\pi} \left[\frac{-\cos nx}{n} \right]_0^{\pi} = \frac{2}{\pi} \frac{1 - \cos n\pi}{n}, a_n = \frac{2}{\pi} \frac{1 - \cos \pi n}{n(e^n - e^{-n})}$.

$$u(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{\pi} \frac{1 - \cos \pi n}{n(e^n - e^{-n})} (e^{\mu y} - e^{-\mu y}) \sin nx$$

SVAR: Den sökta lösningen är: $u(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{\pi} \frac{1 - \cos \pi n}{n(e^n - e^{-n})} (e^{\mu y} - e^{-\mu y}) \sin nx$.